Kolmnurktehingu maksustamise põhimõtted

Kolmnurktehing on kauba võõrandamise tehing kolme liikmesriigi ettevõtja vahel, kes kõik on oma riigis registreeritud maksukohustuslasena. Kolmnurktehingu puhul on tegemist tehinguga, kus kaup müüakse ära kahe järjestikuse müügitehinguga ja kõik kolm osapoolt asuvad erinevates liikmesriikides. Müügitehingu kohaselt müüb esimese liikmesriigi maksukohustuslane A (võõrandaja kolmnurktehingus) kauba teise liikmesriigi maksukohustuslasele B (edasimüüja kolmnurktehingus) ja B-lt läheb kaup edasi kolmandasse liikmesriiki C (soetaja kolmnurktehingus), kusjuures kaup toimetatakse otse esimesest liikmesriigist (A) kolmandasse liikmesriiki (C).

Erireegli kohaselt ei pea selline ostja B, kellel puudub elukoht või tegevuskoht kauba sihtkohariigis (C) ennast kolmnurktehingu puhul sihtkohariigis (C) registreerima maksukohustuslasena. Lihtsustatud korda rakendatakse selliselt, et teine ostja (C) peab tasuma käibemaksu esimese ostja (B) kauba müügilt juhul, kui teine ostja (C) on ettevõtjana ja käibemaksukohustuslasena registreeritud riigis, kus lõpeb kauba transport ehk liikmesriigis (C). Esimese ostja (B) kauba soetamine kolmnurktehinguga ei ole käive tingimusel, et ta on arvele lisanud märkuse kauba müügi kohta kolmnurktehinguga, samuti enda ja ostja (C) käibemaksukohustuslase numbri.

Näide
Rootsi maksukohustuslane C on tellinud maksukohustuslaselt B Eestis kaupa. B-l ei ole nõutud kaupa ja ta tellib kauba maksukohustuslaselt A Prantsusmaalt, andes korralduse, et kaup tuleb otse toimetada rootslasele C. Kui A, B ja C on oma koduriigis registreeritud käibemaksukohustuslastena ja esitatud arved vastavad nõutud tingimustele, on tegemist kolmnurktehinguga, kus võib rakendada käibemaksu tasumisel kirjeldatud erireeglit.

Kolmnurktehinguna ei käsitata kauba võõrandamist juhul, kui järjestikune kaubamüük ja selle transport on korraldatud teistsugustel tingimustel.

Näiteks tuleb järgida maksustamisel üldreegleid juhul, kui:

- müügiga haakub ka mõne liikmesriigi sisene müük. Selliseid müüke tuleb käsitleda kui riigisisest üldkorras maksustatavat kaubamüüki;

- üks või mitu tehingu osapooltest ei ole registreeritud maksukohustuslasena oma liikmesriigis. Näiteks on üks osapooltest Vene firma, kes ei ole üheski liikmesriigis registreeritud;

- kaup müüakse koos selle transportimisega enam kui kolm korda. Nii näiteks neliktehingus, kus kaup müüakse esimeselt müüjalt (A) teise liikmesriiki (ostjale B) edasimüügiks kolmandasse (ostjale C) ja edasi neljandasse liikmesriiki (D), kusjuures kaup transporditakse otse esimesest liikmesriigist A neljandasse liikmesriiki D. Nimetatud juhul võib ostjatel B ja C tekkida kohustus registreerida ennast käibemaksukohustuslasena liikmesriigis, kuhu kaup toimetati (D);

- ✓ riik, kuhu kaup toimetati, on Eesti (liikmesriik C) ja esimesel ostjal B on Eestis püsiv tegevuskoht. Erikorra kasutamiseks puudub vajadus, kuna ostja B on niigi oma käibelt maksukohustuslane Eestis. Küll aga saab, lähtuvalt Euroopa Kohtu otsusest kohtuasjas C-580/16, kolmnurktehingu sätteid kohaldada juhul, kui edasimüüja on käibemaksukohustuslane liikmesriigis, kust kaup lähetati, kui ta kasutab tehingu tegemisel käibemaksukohustuslase numbrit, mille on väljastanud mõni muu liikmesriik (st mitte see liikmesriik, kust kaup lähetati).

Viimati uuendatud 08.01.2025